

РЕШЕНИЕ

№ 22511

гр. София, 04.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 14 състав, в публично заседание на 04.05.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пламен Горелски

при участието на секретаря Александра Вълкова и при участието на прокурора Ивайло Занев, като разгледа дело номер **9912** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство е проведено по реда на Част седма (чл.чл. 284-286, вр. чл. 3 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, вр. Глава единадесета от Административнопроцесуалния кодекс.

С искова молба, вх. № 23138/23.09.2025 г. Б. В. Б. е предявил, посредством упълномощен адвокат Е. К. иск срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, при МП иск за обезщетяване на неимуществени вреди, претърпени през периода от 18.09.2024 г., до 01.10.2024 г., оценени на 10 000 лева, заедно със законните лихви от датата на исковата молба. Установява се от писмените доказателства, представени от ответника, че: през посочения период от време ищецът е пребивавал в т. нар „приемно отделение“ в Затвора – С., а именно – в спално помещение № 14 на територията на Осма група; постъпването му там е във връзка с одобрено от Районен съд – Ихтиман споразумение по НОХД № 505/2024 г., с което е определено наказание „лишаване от свобода“ за срок от 04 месеца и е приведено в изпълнение друго наказание „лишаване от свобода“, в размер на 05 месеца, постановено от СРС по НАХД № 5194/2022 г.

Ищецът, според съдържанието на исковата молба, изготвена от адвоката - пълномощник твърди, че: от 2022 г. има поставена диагноза „сънна апнея“, за облекчаване симптомите от която по време на сън ползва специален апарат, който, за да функционира използва електрически ток; в спалното помещение на Затвора – С. електрическият ток бил изключван през нощта и така ищецът бил лишен от възможност да ползва апарата за сънна апнея; когато спял „имало паузи, в които той не диша от около 30 секунди, в резултата на което се задушавал; било необходимо лицата, настанени заедно с него в килията да го будят, тъй като имало възможност той да не се събуди, тъй като е спирал да диша; това довело до преживяване на силен стрес, като дори след преместването му от

Централния Софийски затвор се буди от кошмари, свързани с невъзможността му да диша; неосигуряването на необходимите условия за живот заболяването се влошило; този спомен го преследва и до днес, като сънува кошмари, стряска се в съня си, събуждайки се, мислейки че се задушават; в помещението имало „много хлеббарки“ и е било без прозорец; „на затворниците не давали храната и сака с дрехите им“; нямали достъп до течаща вода и не била осигурена „минимална жилищна площ“; не получавали „санитарни продукти за лична хигиена и почистване на килията“.

В съдебното производство ищецът, в първото заседание лично и с помощта на адвокат К.: поддържа исковата молба; представя епикриза без изходящ номер и дата на издаване (л. 51 от делото), и протокол от съдебното заседание по цитираното по – горе НАХД № 505/2024 г. на Районен съд – Ихтиман; ангажира гласни доказателства – показания на свидетеля Ц. Е. Ц. и такива на Т. И. С.. С исковата молба е заявено и искане за заплащане на „сторените в настоящото производство съдебно деловодни разноски“, но липсват доказателства за заплатено от ищеца на адвокатата възнаграждение.

Процесуалният представител на ответника, с писмен отговор и с представени писмени доказателства: оспорва исковата молба, като неоснователна и недоказана; желае присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура дава заключение за основателност на исковата претенция, само в частта относно неосигуряването на възможност за ползване на апарат за сънна апнея.

Свидетелят Ц. Е. Ц., установено и от приложената на л. 58 от делото докладна записка, изготвена от инспектор А. П. е пребивавал като лишен от свобода заедно с ищеца в едно и също спално помещение, от 17.09.2024 г., до 24.09.2024 г., т.е. – осем дни. Според показанията на този свидетел с ищеца били заедно „през всичките 12 дни“ в спално помещение № 14 – твърдение, което се опровергава от докладната записка на л. 58, изготвена от служител на Затвора- С., очевидно въз основа на официална служебна информация. Свидетелят потвърждава, че Б. Б. имал „машина за сънна апнея“, която според него не можел да ползва, поради липса на електрическо захранване „нощно време“. Твърди още, че: по тази причина ищецът спял върху две възглавници, полуизправен; имало случай (един случай), когато през нощта се събуждал от издавани от ищеца необичайни звуци („нещо като даване“), след което го събуждал и него, но това не се случвало често, защото ищецът „си спял на възглавниците“; в случая, когато „го хванал да се дави и го събудил, той си бил преместил едната възглавница и легнал на другата; през другите 11 нощи това (събуждането) не се е случвало; побутвал го, защото хъркал; през по - голямата част от времето в помещението били трима човека; ищецът е поставял проблема пред администрацията, чрез постовите, като казал, че има сънна апнея, но те се смеели; през нощите няма постоянно ток, защото се спира автоматично, но не във всички помещения.

Свидетелят Т. И. С. се определя като приятел на ищеца Б. Б. от 2020 г. Твърди още, че: живеят в един квартал, но не са съседи; виждат се „може би през ден -два или се чуват всеки ден по телефона“; за пребиваването в затвора знае от него, че не му е било леко и бил там за шофиране в нетрезво състояние; на него не се оплаквал конкретно от затвора, но споделял, че не му е било леко; посещавал го в ЗО „К.“, когато се оплакал, че не се чувства добре и наистина не изглеждал добре; казал, че не му бил лек престоят в приемната на Затвора – С.; споделил, че след като излязъл от затвора развил диабет; след затвора станал по мълчалив и умислен относно здравето си; предимно говорел, че здравето му е разклатено, както и че лекарите са го изплашили, че може да не изкара дълго време.

Разпитаният по искане от ответника свидетел П. А. Н. – Г. - служител в Главна дирекция

„Изпълнение на наказанията“ от 2014 г., на длъжност „инспектор пробация“ в Затвора - С. от 2019 г. твърди (пояснява) следното: новопостъпилите лишени от свобода се настаняват първоначално в приемно отделение, като се съобразява правния статус на осъдения; ако самият лишен от свобода в момента на постъпване заяви, че има здравословен проблем, както и пред медицинското лице, тогава това се съобразява; ако не го заяви устно, впоследствие се установява по документи; известен ѝ е конкретният случай и знае, че е допуснато ищецът да бъде настанен, притежавайки апарат за сънна апнея; в приемното отделение има обособени спални с постоянно електричество, но ако той не е заявил, че апаратът му се нуждае от постоянно електричество, няма как да бъде настанен в такова специално помещение; хигиената в спалните помещения е ангажимент на лицата, които пребивават вътре, за което им се раздават съответните препарати; в спалните помещения и в приемното отделение би следвало да има течаща вода, санитарен възел, обща баня и тоалетна; през нощта по принцип се спира електричеството (не аварийно), но водата не се спира, освен ако не настъпи авария на водопровода.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. – ГРАД, като съобрази характера на производството от процесуална страна приема, че исковата молба е процесуално допустима за разглеждане, по реда на чл.чл. 284 - 286 и чл. 3 ЗИНЗС, вр. чл. 203 и сл. АПК, вр. чл. 1 ЗОДОВ.

Анализирайки писмените доказателства, представени от ответника, твърденията на ищеца, както и показанията на разпитаните свидетели Съдът приема за установено и доказано, понеже не се оспорва от ищеца и от ответника, че: през периода на процесната искова молба - 18.09.2024 г., до 01.10.2024 г. (14 дни) Б. В. Б. е пребивавал в т. нар „приемно отделение“ в Затвора – С., а именно - в спално помещение № 14 на територията на Осма група; постъпването му там е във връзка с одобрено от Районен съд – Ихтиман споразумение по НОХД № 505/2024 г., с което е определено наказание „лишаване от свобода“ за срок от 04 месеца и е приведено в изпълнение друго наказание „лишаване от свобода“, в размер на 05 месеца, постановено от СРС по НАХД № 5194/2022 г.; с протоколното определение съставът на РС – Ихтиман е разпоредил (л. 62 от делото) изрично, „при изпълнение на наказанията „лишаване от свобода“ служителите, в чието задължение попада изпълнението на наказанията да осигурят такива условия за изтърпяване, които да бъдат съобразени с влошеното здравословно състояние и поставената диагноза „сънна апнея“, в това число на същия да бъде предоставена възможност за 24 –часов достъп до медицинска апаратура, която използва...“.

За установено и доказано от приетите писмени доказателства, както и от показанията на свидетелите Ц. Е. Ц. и П. А. Н. – Г. Съдът приема следното: по време на исковия период и пребиваване на ищеца в т. нар „приемно отделение“ в Затвора – С. (14 дни), в спално помещение № 14 на територията на Осма група, в близост до леглото на Б. В. Б. не е имало контакт за ползване на електрически ток, а в нощните часове снабдяването с ток в същото помещение е било преустановявано; помещението: е с площ от 23, 85 кв.м, т.е. – осигурено е изискването за разполагаема площ от 4 кв.м. на всяко лице; оборудвано е с легла, маса, столове, шкафови и мивка, с отделен санитарен възел, с площ 2 кв.м. и с постоянно течаща вода; в края на общия коридор има баня за общо ползване, с три душа и баня с един душ; Администрацията на затвора осигурява на лишените от свобода препарати за почистване/хигиенизиране, като за спално помещение № 14 на 29.09.2024 г. са предоставени 400 грама прах за пране и 4 сапуна.

Исковата молба е основателна и доказана, но само в частта, относно претенцията за неосигурена през периода от 18.09.2024 г., до 01.10.2024 г. (14 дни) възможност ищецът Б. В. Б. да ползва през нощта (от 22 часа, до 06 часа), в спално помещение № 14 на територията на Осма група в Затвора - С. електрическа енергия, необходима му да употребява електрически апарат за сънна апнея.

Разпоредбата на чл. 285, ал. 1 ЗИНЗС постановява, че исковите срещу Държавата за вреди,

причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията, в резултат на нарушения на [чл. 3](#) от същия закон се разглеждат по реда на Глава единадесета АПК (чл.чл. 203 – 207), като за неуредените въпроси за имуществената отговорност се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Член 1 и чл. 4 от ЗОДОВ вменяват на Държавата отговорност за вредите, причинени на граждани от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на техни органи и длъжностни лица, при или по повод изпълнение на административна дейност и задължението за обезщетяване на всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице. Следователно, за да възникне правото на иск за обезщетение по този ред, съответно, за да бъде доказана основателността на такъв иск е задължително да бъде установено по несъмнен начин наличието на следните предпоставки, които да са взаимно свързани, а именно: причинени вреди; незаконосъобразни действия/бездействие (в случая се твърди бездействие) на орган или длъжностно лице на Държавата, при или по повод изпълнението на административна дейност; пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразните действия/бездействие, и настъпилата вреда. Нормата на чл. 284, ал. 5 ЗИНСЗ възлага на ответника тежестта да докаже, че ищецът не е бил поставен в неблагоприятни, по смисъла на чл. 3, ал. 2, вр. ал. 1 ЗИНСЗ условия. За случая ищецът твърди да са му били причинени през исковия период (18.09.2024 г. - 01.10.2024 г.) неимуществени вреди, обобщени по горе като

лишаване от възможност да ползва апарата за сънна апнея, в резултат на което: когато спял „имало паузи, в които той не дишал от около 30 секунди и се задушавал; било необходимо лицата, настанени заедно с него в килията да го будят, тъй като имало възможност той да не се събуди; това довело до преживяване на силен стрес, като дори след преместването му от Централния Софийски затвор се будел от кошмари, свързани с невъзможността му да диша; от неосигуряването на необходимите условия за живот заболяването се влошило; този спомен го преследвал и до днес, като сънувал кошмари, стряска се в съня си, събуждайки се, мислейки че се задушава. Разпоредбата на чл. 3, ал. 2 ЗИНСЗ приравнява на „нечовешко и унижително отношение“, по смисъла на ал. 1 и: „поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност“. С оглед на това и предвид заявената с исковата молба претенция Съдът дължи да установи, съобразно формулираните оплаквания, понеже е обвързан от волята на ищеца: А/ предвид чл. 3, ал. 2 ЗИНСЗ, бил ли е поставен ищецът Б. Б., като лишен от свобода, по време на пребиваването му в Затвора – С. (14 дни), в неблагоприятни условия, съответно- претърпял ли е неимуществените вреди, които сочи и които да са пряка и непосредствена последица от тези условия (бездействие); Б/ съумял ли е ответникът (арг. чл. 284, ал. 5 ЗИНСЗ) да опровергае твърдението за претърпени неимуществени вреди, като установи и докаже, че не е бездействал, осигурявайки през исковия период: електрическа енергия в близост до леглото на ищеца; дезинфекциране на помещението, вкл. срещу хлебарки. В същото време оборимостта на презумпцията по чл. 284, ал. 5 ЗИНСЗ не освобождава ищеца от отговорността да проведе от своя страна пълно и главно доказване (арг. чл. 154, ал. 1 ГПК) на твърдението за понесени неимуществени вреди, в степента, която твърди. В тази връзка ищецът (както вече се каза) ангажира като доказателства показанията на свидетелите, но не ангажира медицински или

други документи, които да подкрепят твърденията му пряко или косвено. В представената епикриза без изходящ номер и дата на издаване (л. 51 от делото) се сочи: дата на постъпване в Болница „Царица Й.“ – С. – 13.05.2025 г. и дата на изписване – 16.05.2025 г.; новооткрит захарен диабет (инсулинова резистентност). Липсват писмени данни и доказателства причината за така констатираното състояние да е свързана пряко с невъзможността ищецът да ползва в продължение на 14 дни апарата за сънна апнея. С цитираната епикриза е констатирано още, че: ищецът е бил с тегло 116 кг.; обилно изразена подкожна мастна тъкан; обиколка на талията – 121 см.; болестно затлъстяване първа степен, с увеличена обиколка на талията, оценени като „комплекс от фактори, които определят завишен сърдечно-съдов риск“. Очевидно е, че това състояние не е придобито за кратък период от време и е било обективно налично, вкл. при постъпването на Б. във Затвора – С..

Съдът кредитира свидетелските показания на Ц. Е. Ц., който е пребивавал като лишен от свобода заедно с ищеца в едно и също спално помещение, от 17.09.2024 г., до 24.09.2024 г., т.е. – осем дни, а именно, че: Б. Б. не можел да олзва „машината за сънна апнея“, поради липса на електрическо хранване „нощно време“; ищецът спял върху две възглавници, полуизправен; имало само един случай, когато през нощта се събудил от издавани от ищеца необичайни звуци („нещо като даване“), след което го събудил и него, но това не се случвало често, защото ищецът „си спял на възглавниците“; през другите 11 нощи (уточнени по – горе осем нощи) събуждането не се е случвало. Показанията на свидетеля Т. И. С., възпроизведени по – горе Съдът преценява като общи, неубедителни твърдения за наличие на приятелски отношения с ищеца до степен да има преки, непосредствени впечатления, относно емоционалното и здравословно състояние на ищеца Б..

За несъмнено Съдът приема (по презумпция), че невъзможността ищецът да ползва по време на нощния си сън апаратът за сънна апнея, който е предназначен да предотвратява евентуално задушаване (спиране на дишането) са му причинили физически дискомфорт, свързан с болезнени, неприятни усещания по тялото, които неминуемо са му причинявали и психически дискомфорт – раздразнение, лош сън, безпомощност да противодейства, огорчение и пр. Ответникът не опроверга факта, че в конкретното спално помещение ищецът не е имал осигурен достъп до електрически контакт и електрическа енергия през нощта, посредством който да ползва специализирания апарат за апнея. От друга страна ответникът, в условията на насрещно доказване и в съответствие с чл. 284, ал. 5 ЗИНЗ установи и доказа обработването на помещенията срещу вредители, посредством наемана за целта специализирана фирма за ДДД-дейности.

В Европейските правила за затворите, макар представляващи само препоръки на Комитета на министрите, към държавите-членки на Съвета на Европа, по отношение на минималните стандарти, които следва да се прилагат в затворите, са заложили правила, които са ориентир за преценката, дали е налице нарушение на забраната за жестоко, нечовешко или унижително отношение, по смисъла на чл. 3, ал. 1 и ал. 2 ЗИНЗС. Според т.18.1 от Правилата битовите условия на затворниците и особено условията за спане следва: да са съобразени със зачитането на човешкото достойнство; да осигуряват (доколкото е възможно) лично пространство и да отговарят на хигиените и здравословни изисквания. Съгласно т.102.2 от Европейските правила за затворите лишаването от свобода, чрез настаняване в затвор представлява наказание само по себе си и следователно режимът на осъдените затворници не бива да утежнява страданието, което е резултат от самото пребиваване в затвора.

Предвид изложеното Съдът приема, че: при наличие на изрично разпореждане на РС – Ихтиман, обективизирано в протоколното определение по НОХД № 505/2024 г. ответникът е бил задължен да знае, но е бездействал, в нарушение забраната по чл. 3, ал. 1 ЗИНЗС, като не е осигурил на ищеца Б. за времето от 18.09.2024 г., до 01.10.2024 г. (14 дни) техническа възможност за използване на притежаван от него апарат за сънна апнея; в резултат на това бездействие ищецът е бил поставен в неблагоприятни, по смисъла на чл. 3, ал. 2, вр. ал. 1 ЗИНЗС условия – дискомфорт от затруднено по време на сън дишане, негативни емоции. Анализирани по – горе факти и обстоятелства сочат, че са изпълнени по принцип дефинираните елементи от фактическия състав за ангажиране безвиновна отговорност на ответника за бездействие, изразило се (предвид обхвата на заявените и доказани претенции) в неосигуряване техническа възможност за използване на притежаван от него апарат за сънна апнея.

За оценяване въздействието на споменатите по – горе неблагоприятни условия (см. чл. 3, ал. 2 ЗИНЗС) Съдът съобразява кумулативните последици на тези условия и срока на пребиваването в Затвора – С. (14 дни), предвид разпоредбата на чл. 284, ал. 2 ЗИНЗС. Предвид признатата за основателна и доказана част от исковата молба, и на основание чл. 52 ЗЗД Съдът определя справедливия размер на обезщетението, съответстващ на претърпяното от ищеца страдание, в размер на 500 евро. Този размер съответства на доказаните от Б. В. Б. степен и интензитет, на създадения у него дискомфорт и бездействието на ответника да му осигури ефективно електрическо хранене на апарата. Размерът е съобразен и с постановените през 2020 г. решения на ЕСПЧ срещу България по дела, касаещи оплаквания по чл. 3 и чл. 13 от КЗПЧОС („И. и Д.“, „И. и др.“) от лошите условия в местата за задържане, както и например с Решение № 21864/31.10.2024 г., по КАХД № 6323/2024 г. на Административен съд София – град, XXVIII касационен състав. Върху сумата на обезщетението от 500 евро ответникът дължи и законните лихви, считано от датата на исковата молба (22.09.2025 г.) до окончателното изплащане.

В останалата част над 500 евро, до размера на исковата претенция от 10 000 лева (5 113 евро) исковата молба е неоснователна, с оглед очерчания по – горе от Съда дефицит на доказателства, посредством които ищецът да установи и докаже да е претърпял дефинираните от него неимуществени вреди, в претендирания по – голям размер.

Независимо от частичната неоснователност на исковата молба, на ответника не следва да бъде присъждано поисканото юрисконсултско възнаграждение, съразмерно на отхвърлената част. Нормите на [чл. 286, ал. 2](#) и [ал. 3 ЗИНЗС](#) са специални, по отношение на [чл. 78, ал. 8 ГПК](#), вр. [чл. 144](#) и [чл. 143 АПК](#) и не предвиждат хипотеза за възлагане в тежест на ищеца, на юрисконсултско (адвокатско) възнаграждение, когато искът му бъде отхвърлен, макар и частично. Аргумент в подкрепа на същия извод е и разпоредбата на чл. 10, ал. 2, изр. първо и ал. 3 ЗОДОВ. По делото не са направени разноси, което да налага осъждане на ищеца за такива (чл. 286, ал. 2, предл. първо ЗИНЗС). Непредставянето от страна на ищеца, на доказателства за заплатено от него възнаграждение на адвокат К. изключва възможността ответникът (арг. чл. 286, ал. 3, изр. първо ЗИНЗС) да възстанови на ищеца, освен внесената държавна такса от 10 лева, и разноси за адвокатско възнаграждение, съразмерно на уважената част от исковата молба.

Водим от горните мотиви и на основание чл. 172, ал. 1, ал. 2, вр. чл. чл. 285, 286 ЗИНЗС,

Административен съд София - град, 14^{-ти} състав,

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, при МП да заплати на Б. В. Б. – ЕГН: [ЕГН] обезщетение за претърпени неимуществени вреди, **в размер на 500 евро** (петстотин евро) през периода от 18.09.2024 г., до 01.10.2024 г., вкл., в резултат от нарушения на чл. 3, ал. 2, вр. ал. 1 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, по време на пребиваването му Затвора – С., причинени от неосигуряване техническа възможност за ползване на апарат за сънна апнея, заедно със законните лихви, считано от датата на исковата молба (23.09.2025 г.) до окончателното изплащане, КАКТО И разноските за водене на делото, **в размер на 5. 11 евро** (пет евро и 11 цента).

ОТХВЪРЛЯ, като неоснователна и недоказана исковата молба от Б. В. Б. – ЕГН: [ЕГН] за сумата над 500 евро, до претендирания размер на обезщетението 5 113 евро (10 000 лева). Решението подлежи на касационно обжалване пред тричленен състав на Административен съд София – град, по реда на Глава дванадесета АПК, в 14 - дневен срок от съобщаването.

СЪДИЯ: